

Mátyás király és Stefancsik ur a budai kiskorcsmákban

16

Gyors szemle régi és új törzsvendégek fölött

(Saját tudósítónktól.) A primás, aki itt kontrás is, meg nagybógós is egy személyben, elaludt már hegedülés közben és a saját muzsikája ritmusára ingatta a fejét. A szomszéd asztalnál ketten rendeltek egy adag hurkát. A falon két csoportkép függ. A sarokban egy őszhajú és őszszakállú, szemüveges bácsi mesél két társának. Az egyik vidéki földbirtokos, aki hetenként egyszer néz fel ide az alsó Avarba, a másik egy sovány, magas minisztériumi tisztviselő. Az öreg fehérszakállas ur nyugdíjas bíró, Erdély széléről került Budára, most minden este itt ül és mesél. Három asztalon át csak mondatfoszlányok érnek hozzánk.

korcsmája, a Mélypince. Új tulajdonosa van, Poldi bácsi.

— A városban úgy mondják, — beszél — hogy ez Rákóczi vendéglője lett volna. A pincében meg is van a Rákóczi-korabeli kármentő. A pince nagyon régi. A boltozata érdekes, híres szobrászok, építészek voltak itt, innen járnak a Vár alól. Azok is nézték. Azt mondták, hogy ilyen csak Nürnbergben láttak.

Vastag gyertyát gyújt Poldi bácsi és levezet a pincébe. Csakugyan érdekesen téglázott bolthajtás van ott és a sarokban a Rákóczi-korabeli kármentő romja. Az első pincéből újabb lépcső visz lejjebb, a másodikba, amiről a nevét kapta a korcsma. Ott egy

A „mélypince“ belseje

— ... Akkor olyan nagy hó esett, hogy a varjak guggolva mentek el az ég alatt...

Mosolyog hozzá. A nagyothalló pincér közelhajol a fülemhez és úgy mondja:

— A bíró uron kívül még Stefancsik ur jár ide állandóan. Ő a pénzügyminisztériumban dolgozik. A bíró ur meg 6 minden nap itt vannak...

A kis korcsma koráról csak annyit tud, hogy a ház öregebb, mint ő, talán még az apjánál is öregebb és amióta esztét tudja, mindig korcsma volt benne.

A Felső-Avarban a tabáni jazz-band játszik régi, érzelmes bécsi nótát. Párok húzódnak közel egymáshoz az asztalok mellett. Avar Mihály vendéglős nem igen erőlteti az esztét, hogy érdekeset mondjon.

Kérdem, hogy van-e törzsvendége a korcsmájának?

— Olyan, aki minden nap itt lenne, csak egy van. Stefancsik ur a pénzügyminisztériumból. A többi bizony el-elmarad.

Maradánál, az Eperfához címzett korcsmában csak a tulajdonos, a felesége, a lánya meg a fia ül egy asztal körül, preferánszot játszanak.

— Ide inkább vacsorázni jönnek a vendégek — mondja Marada bácsi. És legnagyobb megdöbbenésemre így folytatja:

Stefancsik ur az Avarban

— Stefancsik ur, egy pénzügyminiszteri hivatalnok szokott csak tovább itt maradni. De ma ő is korábban ment el.

A Szarvas-téren felve nyitok be az Aranyzarvas ajtaján, Stefancsik ur kísértetes alakját kénlelem. A tulajdonos, új tulajdonosa Budapest legrégebbi kávéházának, előzőeken siet elém:

— Nem, Stefancsik ur nem jár ide. Nem ismerem — mondja. — Hogy milyen régi ez a ház, meg ez a kávéház? Mátyás király korában vadászkastély volt. Hány éve is lehetett annak?

Gondolkozik. — Azt hiszem, kétszáz évvel ezelőtt lehetett. Féri kérem, jöjjön csak ide. Hány éve lehet, hogy ez vadászkastély volt Mátyás idejében?

— Lehet úgy három-négyszáz, — mondja Féri főpincér. — A napokban volt — folytatja — itt egy kilencvenéves ember. Kíváncsiságból jött erre, mert gyermekkorában itt járt egyszer és írott egy feketét heiven évvel ezelőtt, három krajcárért. Ő is mondta, hogy ez a legrégebbi kávéház Pesten. Persze volt itt Mátyás király is, de akkor még nem volt kávéház.

Néhány lépéssel odább van a környék legrégebbi

hordót csapol meg Poldi bácsi, s azt mondja, nem szabad felmenni enélkül.

A Várban irodalmi nevezetességük a korcsmák. A Baltában gyertya ég, úgy mint régen, mert elromlott a villany.

— Ez Mátyás idejében borkimérő hely volt, isfállók voltak körülötte, — beszél a pincér. — Azt mondják, hogy Mátyás is idejárt.

Nem messze tőle a Fehér galamb tulajdonosa is tud régiekről mesélni.

— Ugy hallottam, hogy valamikor török kávéház volt, de megvolt már Mátyás idejében is. Azt mondják, Mátyás király is járt ide.

A Baltá-korcsma és Baltá-köz a Várban

Az asztaloknál két katonatiszt és három egyetemi hallgató ül. Ugyanazokat láttam a Baltában az előbb. A pincébe itt is levezetnek. Háromemeletes mélységű a pince, az első apró téglával van boltozva, szén és fa áll benne, a másodikban hordók vannak, az alatta lévő már egészen földbe van vágva, barlangszerűen és már a harmadik utca alatt vagyunk, amikor egy szelelőlyukon felnézhetünk a magasba.

Mátyás király úgy látszik gyakran járt kiskorcsmába — gondoltam magamban. Talán még gyakrabban mint Stefancsik ur. Mindegyik korcsma rá emlékszik.

Az Országház-utcában aztán még egybe bementem. Tömör, vastag falu épület, csipkés kódisszal az elsőemeleti ablakok alatt. Látszik, hogy később vágták a korcsma ajtaját a falába. A nehéz bolthajtások egész a padozatig nyulnak benne. A tulajdonos már kéretlenül meséli is:

— Mátyás király korában előkelő uriház volt. Egyszer Mátyás király is megszállt benne. Azelőtt Mátyás királyhoz is volt címezve ez a korcsma.

Most két kisasszony lakik fenn az emeleten és kézimunkáznak, az ablakpárkányon, ahol régi kisasszonyok Mátyást királyt lesték.